

Juoksâ-äijih hávdájááh

Mottoom peeivi Kaabi enni puátá murâšlâžžân pááikán. Sun muštâl Kaabin ete Juoksâ-äijih váimu lii joskâm junkkámist já äijih lii jáámmâm. Äijih lâi masa 87 ahasâš, mutâ veikkâ sun lâi-uv jo puáris te suu jáámmim lii kuittâg sorolâš äšši. Enni muurâšt tom ete sun ij pyevti innig kuáassin uáinid äijih já savâstállâđ suin. Kaabi-uv lii váhá sorolâš tondiet ko sun laavij ain eelliđ äijih lunne kolliistálmin. Juoksâ-äijihist lijji suotâs muštâlusah já mainâseh suu jieijâs pârni vuodâst. Mutâ tääl Kaabi ij innig pyevti moonnâđ äijih kuuvl kuldâliđ mainâsijd.

Enni iätä, ete ko äijih lii jáámmâm te suu ferttee hávdidiđ. Enni álgá-uv tállân čuávuváá peeivi ornid hávdájáid. Sun suápá servikuudijn hávdidempeeivist. Paapân suápá puáttiđ sivnediđ äijih kyevti oho keččin lávurduv. Enni almoot hávdidempeeivi huoljijđ já ustevijđ sehe piájá tast almottâs meiddei loostân. Lostâalmottâsâst uápis ulmuuh uáinih kuás já kost hávdidmeh láá já tietih puáttiđ tohon. Ko hávdidempeeivi lii tiädust te enni iälá hávdidemtoimâttuvvâst valjiimin äijihân kisto. Enni väljee sunjin vielgis kisto mast lii mučis ristâkovos. Hávdidemtoimâttuvvâst lii máhđulâš tiiláđ meiddei muštoraasijd kisto já häävdi oolá. Enni tiiláá ruopsis, čuovjis já fiskis raasijd. Oovtâst ruánáá lostâigijn toh sulâstitteh säämi liipu ivnijđ. Kuálmád äšši, mon enni vala ferttee ornid lii tiiláđ káahu já purrâmâš muštutilálâšvuotân, mii tuálloo hávdidem maŋa servikodetáálust.

Te viijmâg lii hávdidempeeivi. Šonŋâ lii muččâđ. Kaabi peerâ ađai sun já suu enni obijdisgijn puáttih kiirkon váhá tolebiššáá ko hávdijâškyesih. Ruumâšauto-uv puátá siämmáá ääigi kirho šiiljon já puáhtá kisto, mon siste äijihrokke lii. Ko hávdijâškyesih älgih puáttiđ kiirkon te peerâ váldá sii vuástá kirho viâskárist. Ulmuuh puuristeh teikkâ saloh eeni já suu oobijd – návt sij halijdeh lohđuttid já váldiđ uási perruu murrâšân. Motomijn ulmuin kolgeh konjâleh čoolmijn já enni čiäruškuát. Uábih lohđuttává suu veikkâ suoi-uv murâštává já sikkev. Kaabi haalijđ meiddei lohđuttid eeni já miäigá suu vuástá. Ko puoh kyesih láá puáttâm kiirkon te pappâ puátá kirho viâskárân já kočö kyeddeid moonnâđ olgos viežžâđ kisto. Kisto tiäddá mottoom verd já tondiet enni lii pivdám kuttá hylkkialmaa kyeddiđ kisto. Kirho kanttor čuojâtskuát sorolâš muusik já hávdijâškyesih čuázžuleh. Pappâ väziškuát miätá kirho vâzâttuv álttár kuuvl. Paapâ maajeeld puáttih hylkkialmaah, kiäh kyeddiđ kisto já sii maajeeld väzzih enni obijdisgijn já Kaabi. Almaah kyeddiđ kisto álttár oovdân já lyeštih tom toos. Enni obijdisgijn já Kaabi čokáneh ovdâpeenġân kirho uálgispel já ton maŋa meiddei hávdijâškyesih čokáneh vuálus. Pappâ aalgât sivnedemtilálâšvuodâ. Ton ääigi sun lohá ráámmát já muštâl uánihávt, maggaar Juoksâ-äijih lâi talle ko sun eelij já maid sun lâi kiergânâm porgâđ elimistis ääigi.

Muštosaavâ maŋa pappâ kočö ulmuud čuázžuliđ, váldá mottoom litteest uccáá čunnuu já taha toin riistâ kisto oolá. Siämmáá ääigi sun čiálkká sivnedemsaasijd. Rukkoos já saalmâ maŋa Kaabi enni já suu uábih väzzileh kisto luus. Eenist láá hávdidemtoimâttuvvâst ostum muštoraásih kiedâst. Kuáski lohá äijih muuštôn muštoverstâ já enni luáštá raasijd kisto oolá. Kaabi lii čuággám äijih šiiljoost raasijd, maid sun lii enijnis čoonnâm kiästun já piájá taid kisto oolá. Perruu maŋa hávdijâškyesih tuálvuh muštoraasijd kisto oolá já paaldân. Sij meiddei loheh uánehis muštoverstâid, lyeštih raasijd já nuáigisteh Kaabi perrui – návt sij halijdeh váldiđ uási perruu murrâšân. Saalmâ maŋa ulmuuh viežžih raasijd meddâl já kanttor čuojâtskuát muusik, mon ääigi kyeddeh maneh kisto kuuvl já kyeddiđ tom olgos maasâđ hávdidemaauton. Kaabi enijnis, kuáski já muáđá sehe hávdijâškyesih väzzih meiddei olgos kisto maajeeld.

Hävdiemauto vuárdá, ete Kaabi peerá já hävdijáškyesih kiergâneh aautoidis já vuálgá talle hitásávt vyeijid hävdienâmân. Kuáski, muáđá já Kaabi enijnis čokkákeh autost já vyeijih ruumášaauto maajeld. Sii tyehin vyeijih hävdijáškyesih. Masa puoh autoh já ulmuuh, kiáh puáttih ruumášaauto oovdeld, orostisteh maadij roobdân – tot lii sii tääpi kunnijättid äijihrohe. Hävdienâmist kyeddeeh kyeddih kisto siämmáá sajan, kost Kaabi ááhu hävdi lii. Tobbeen lii rogge, kuus kyeddeeh lyeštih kisto. Enni tuájoo muštoraasijn oovtá kuká já leggist tom háávdán. Kuáski já muáđá pelestis leggistává háávdán kuámmir tievâ čunnuu. Návt sij halijdeh kyedđid äijihân iärutiervvuodâid. Iärutiervvuodâi maņa motomeh almaah älgih čiehâđ häävdi já tevdiđ tom čunnuin. Ton puudá puoh iärráseh lavluh saalmâid. Ko hävdi lii vaalmâš te ulmuuh tuálvuh häävdi oolâ muštoraasijd – meiddei Kaabi tuálvu jieijâš räsikiästu já tiálláá tom kaskoo häävdi. Ton maņa kuáski koččo ulmuid puáttid servikodetáálun muštotilálâšvuotân. Servikodetáálust ulmuuh purâdeh, káhvástálleh já muštâleh jieijâš muštoid Juoksâ-äijihist. Kaabi-uv kulá ennuv uđđâ muštâlusâid Juoksâ-äijih elimist. Taid sun vyerkke muušton já piättá, ete ain ko sun ahevuš äijiháá, te sun keččâl mušted puoh taid hitruus aašijd maid sun laavii äijihâin porgâđ já muštâlid äijih mainâsijd rävis olmožin meiddei suu jieijâš párnâid vai toh iä vâjâlduččii.

Maainâs: Heli Aikio

Koččâmâšah:

1. Lah-uv tun lamâš hävdijáin? Magareh toh lijji? Lijji-uv toh kirhoost vâi hävdienâmist? Mondiet hävdijáškyesih čuázžuleh kirhoost sivnedemtilálâšvuodâ aalgâst?
2. Laaviih-uv eellid hävdienâmist ovdâmerkkân juovlâi ääigi teikkâ mudoi? Maggaar päikki hävdieennâm lii?
3. Lah-uv tun lamâš kuásnii sorolâš? Magareh ääših taheh tuu sorolâžžân?
4. Magarijd mainâsijd tun lah kuullâm jieijâđ äijihist já ááhusť?